نرم افزارهای علم سنجی (نرم افزار Vosviewer قسمت 4)

مقدمه:

در جلسه قبل از قسمت اکشن پنل گزینه file را توضیح دادیم. امروز در ادامه و برای توضیح دو بخش Items و Analysis باید ابتدا نقشه ای ترسیم کنیم و بعد این دو بخش را توضیح دهیم.

برای دیدن آیتم ها حتما باید داده هایی را وارد نرم افزار کنید. بنابراین ما از قسمت file و از بخش map گزینه create را انتخاب می کنیم.

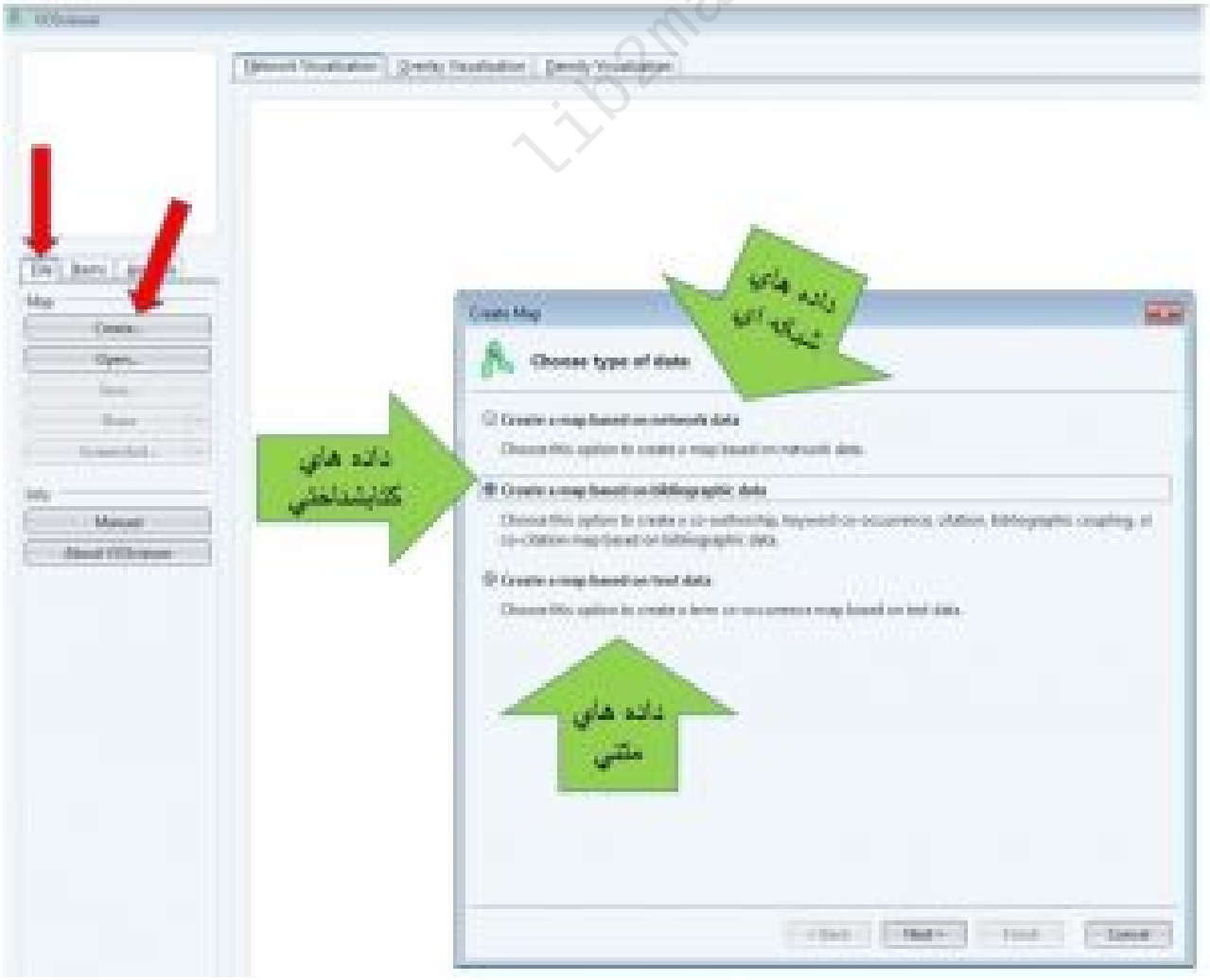

در پنجره جدید map create باید با توجه به نوع داده هایی که دارید، یکی از سه گزینه موجود را انتخاب کنید. ما گزینه دوم از پنجره map create را انتخاب می کنیم. پس لازم است داده های ما از نوع داده های کتابشناختی باشد. داده های کتابشناختی هم همان فراداده های پایگای استنادی یا اطلاعاتی هستند که شما از طریق گزینه اکسپورت از پایگاههای استنادی(اطلاعاتی) با توجه به موضوع و هدف کارخود استخراج می کنید. یک نکته کوچک قابل تامل در اینجا این است که برای جلوگیری از دوباره کاری و اتلاف زمان بهتر است راهبردهای جستجوی خوب و کم نقصی طراحی کنید و فرمول جستجوی خود را خوب چکش کاری کنید که نهایتا نقشه خوبی از نرم افزار تحویل بگیرید. گزینه اول برای داده های شبکه ای است که توسط برخی نرم افزارها مثل بیب اکسل یا یوسی نت[۱] و نت درا [۲]ایجاد می شود.

خب بعد از انتخاب گزینه دوم یعنی ایجاد نقشه با استفاده از داده های کتابشناختی، گزینه Nextرا بزنید، بعد پنجره

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

دیگری باز می‌شود. در این پنجره که " انتخاب منبع داده" نام دارد، سه انتخاب پیش روی شماست:

1. فایل داده از پایگاههای وب آو ساینس، اسکوپوس، دایمنشنز، لنز و پابمد
2. فایل داده از نرم افزار مدیریت مراجع اندنوت، فرمت آر.آی. اس[۳]، و رف ورکس[۴]
3. داده های استخراج شده از رابط برنامه های کاربردی[۵]مثل کراس رف[۶]، اپن الکس[۷]،اروپ پی ام سی[۸] ، سمانتیک اسکالر[۹]، اُ. سی. سی.[۱۰]، سی. اُ. سی. آی[۱۱]، و ویکی دیتا[۱۲]

داده های شما از از هر کدام نوع بود، آن گزینه را انتخاب کنید. و Next را بزنید.

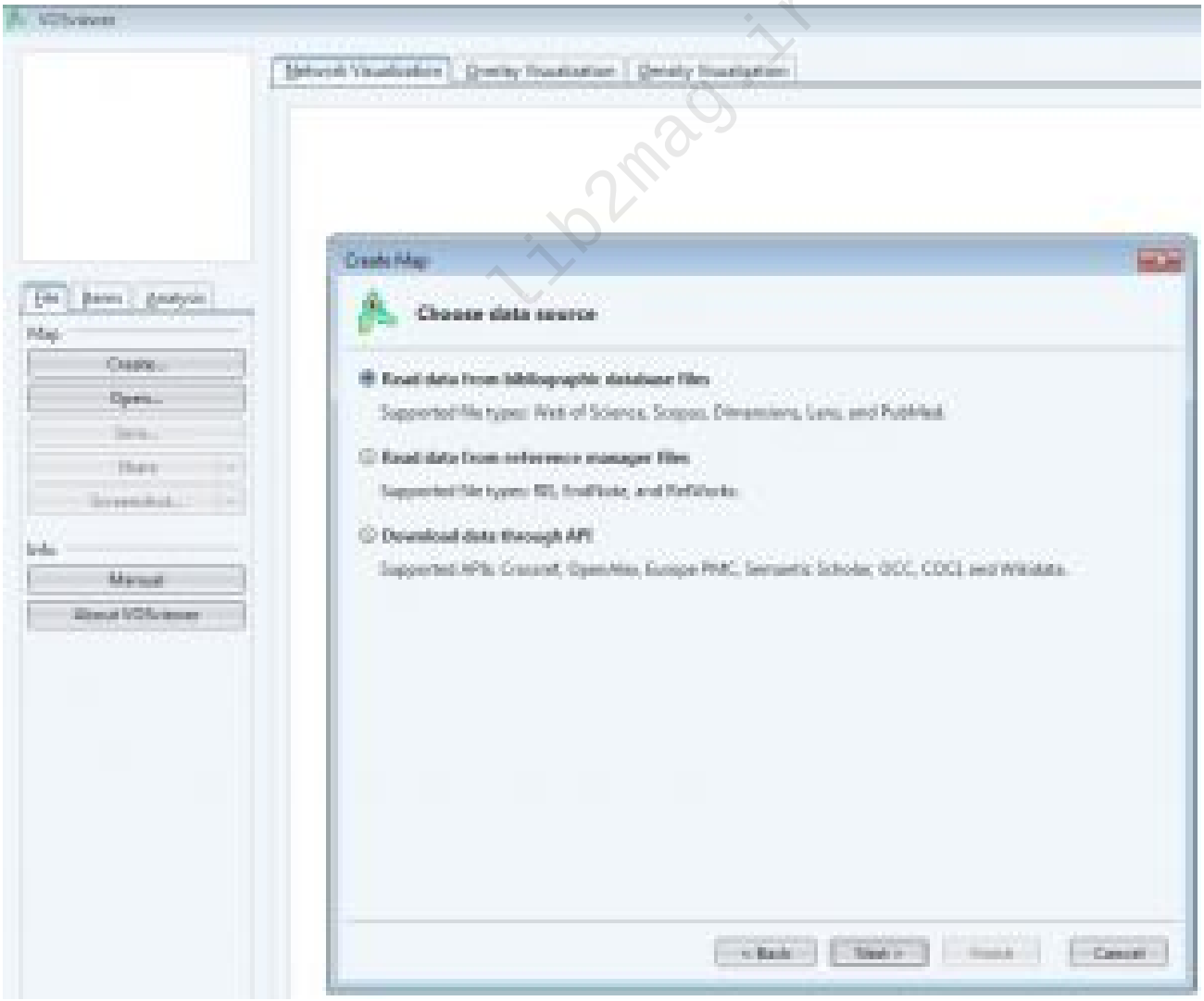

در پنجره بعد باید فایل یا فایلهای داده خود را انتخاب کنید.

یک نکته مهم در اینجا این است که فرمت فایل داده های شما برای هر کدام از پایگاهها متفاوت است به عکس زیردقت کنید.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

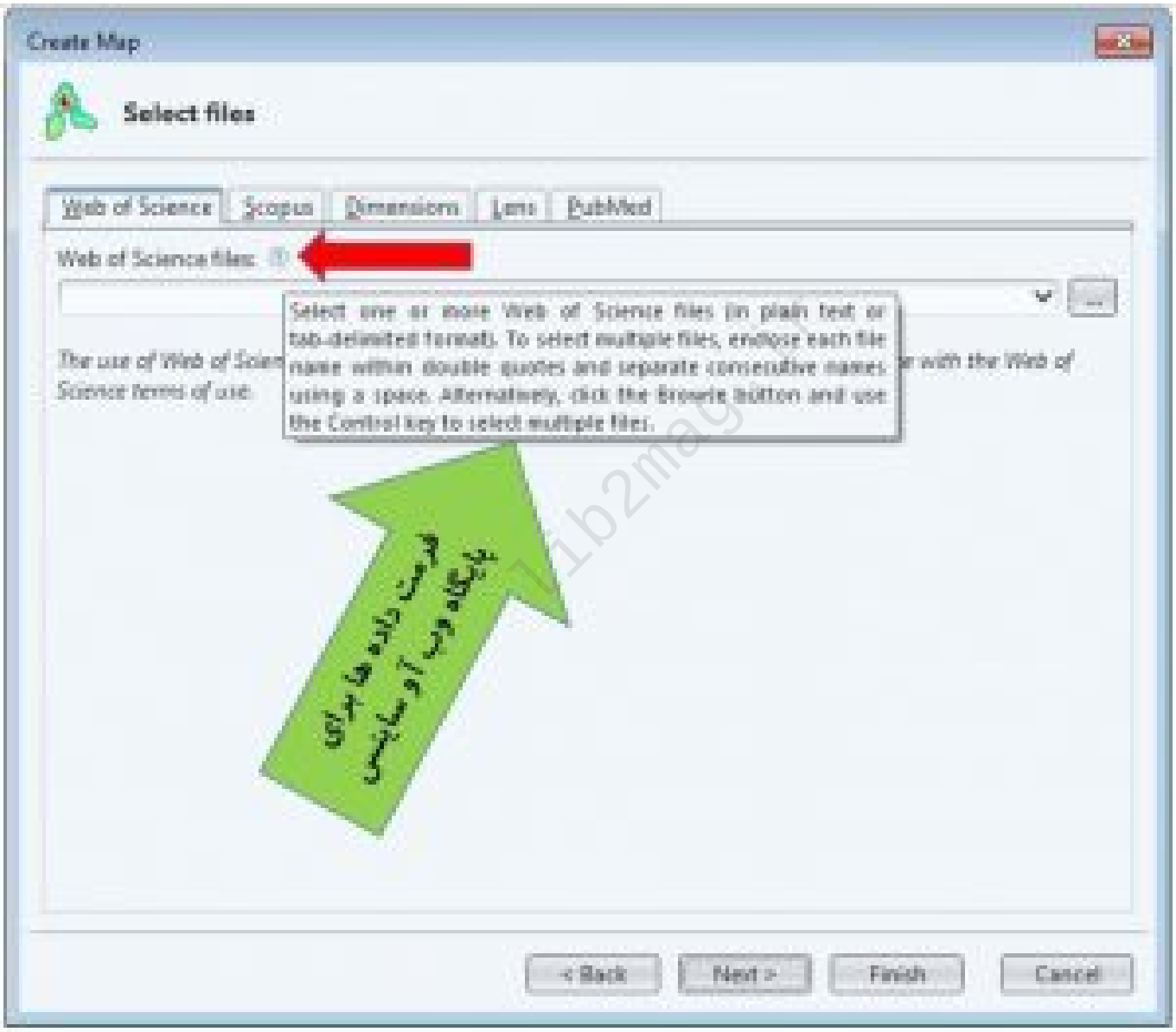

کافی است برای هر پایگاه موس را روی علامت سوال کنار آن قرار دهید. اطلاعات کامل نوع (فرمت) فایل داده برای شما نشان داده می شود. مثلا اینجا در عکس ما داده هایمان را از پایگاه وب آو ساینس استخراج کرده ایم. نرم افزار به ما می گوید فرمت مناسب این پایگاه برای وس ویوور پلین تکست[۱۳]یا تب دلمیتد [۱۴] است. برای دیگر پایگاهها را خودتان امتحان کنید و فرمت مناسب را ببینید. اینجا نکته مهم این است که شما قبل از استخراج داده از پایگاههای استنادی(یا اطلاعاتی) با آگاهی از فرمت قابل پذیرش نرم افزار وس ویوور داده ها را با آن فرمت استخراج کنید که دوباره کاری نکنید. حالا که تکلیف فرمت داده ها مشخص شد سه نقطه کنار پایگاه را بزنید که بتوانید فایل هایتان را انتخاب کنید. بعد از اینکه فایل هایتان را فراخوانی کردید، Next را بزنید. یک پنجره جدید باز می شود که در آن باید نوع تحلیل و روشی که می خواهید به کار ببرید را باید مشخص کنید.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

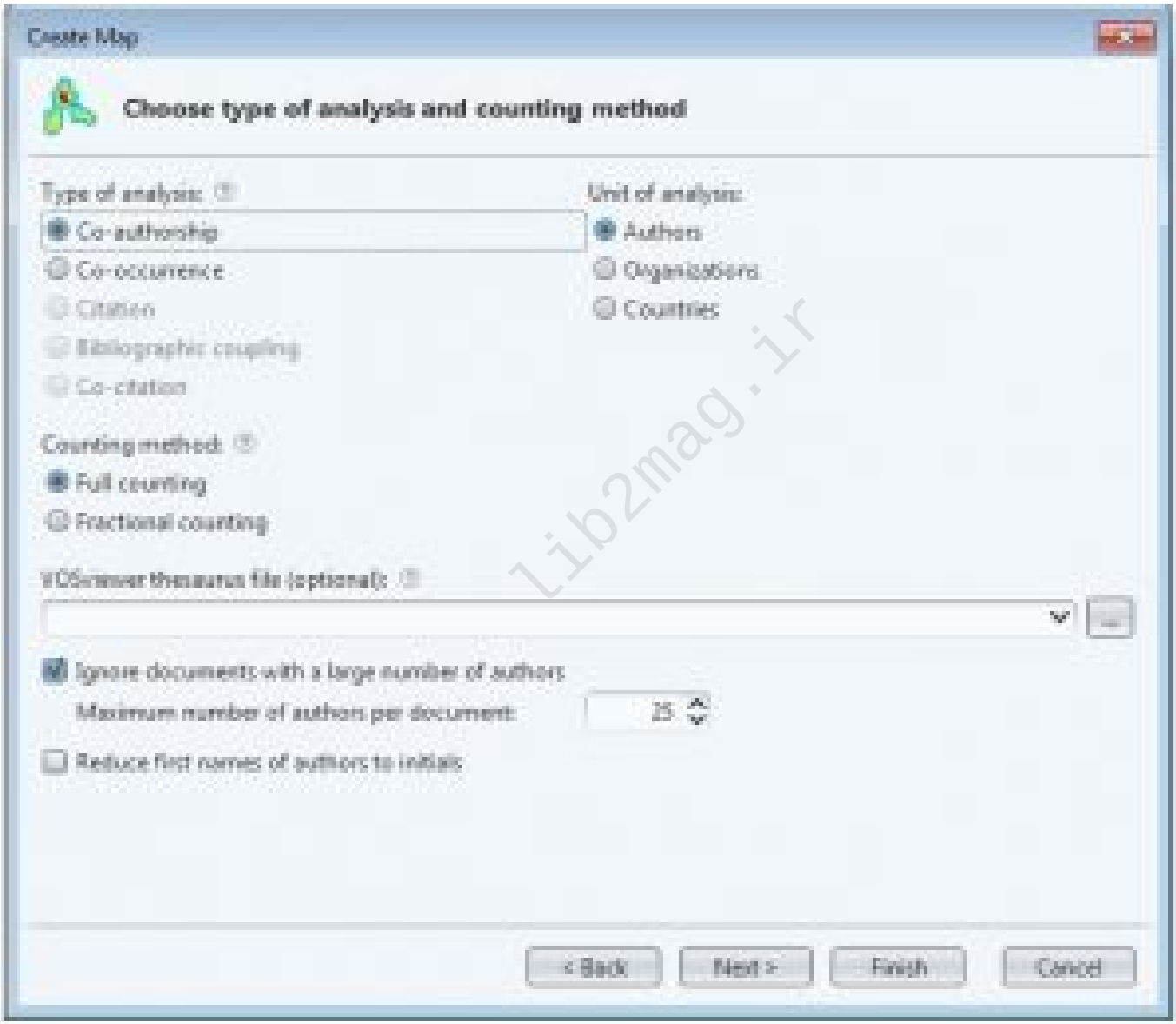

در این پنجره در بخش analysis of Type نوع تحلیل را باید مشخص کنید. نوع تحلیل یعنی اینکه شما دقیقا چه چیزی می خواهید؟ هم نویسندگی، همرخدادی(هموقوعی)واژگان، هم استنادی، استنادها و یا زوج کتابشناختی؟ هر کدام را که انتخاب کنید، گزینه های بخش روبرو یعنَی analysis of Unit مطابق با آن تغییر خواهد کرد. اگرهم نویسندگی بخواهید ارتباط بین آیتم ها بر اساس تعداد همکاری بین نویسندگان تعریف می شود. اگر همرخدادی بخواهید، ارتباط بین آیتم ها(اینجا واژگان) براساس تعداد همرخدادی واژگان با هم است. اگر هم استنادی بخواهید، ارتباط بین آیتم ها مبتنی بر تعداد آیتم هایی است که به هم استناد کرده اند. اگر استنادها را بخواهید ارتباط ها بر اساس تعداد دفعاتی است که آیتم ها به هم استناد کرده اند.

در مورد استنادها، زوج های کتابشناختی و هم استنادی دقت کنید اگر می خواهید این موارد را داشته باشید لازم است که موقع خروجی گرفتن از پایگاههای استنادی(اطلاعاتی) گزینه References Cited and Record Full را انتخاب کنید.

قسمت method counting مربوط به شمارش پیوندهای بین آیتم هاست. به چه معنی؟ یعنی هر کدام از پیوندها را چه مقدار حساب کند؟ ارزش پیوند بین آیتم ها چگونه است؟ گزینه Counting Full ارزش پیوندها را یکسان در نظر می گیرد. اما گزینه Counting Fractional معنی شمارش سهمی دارد. یعنی هر عنصر از آن پیوند، سهمی دارد. به عنوان مثال در یک سند با ۵ نویسنده هر کدام از نویسندگان یک پنجم از آن پیوند سهم دارند.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

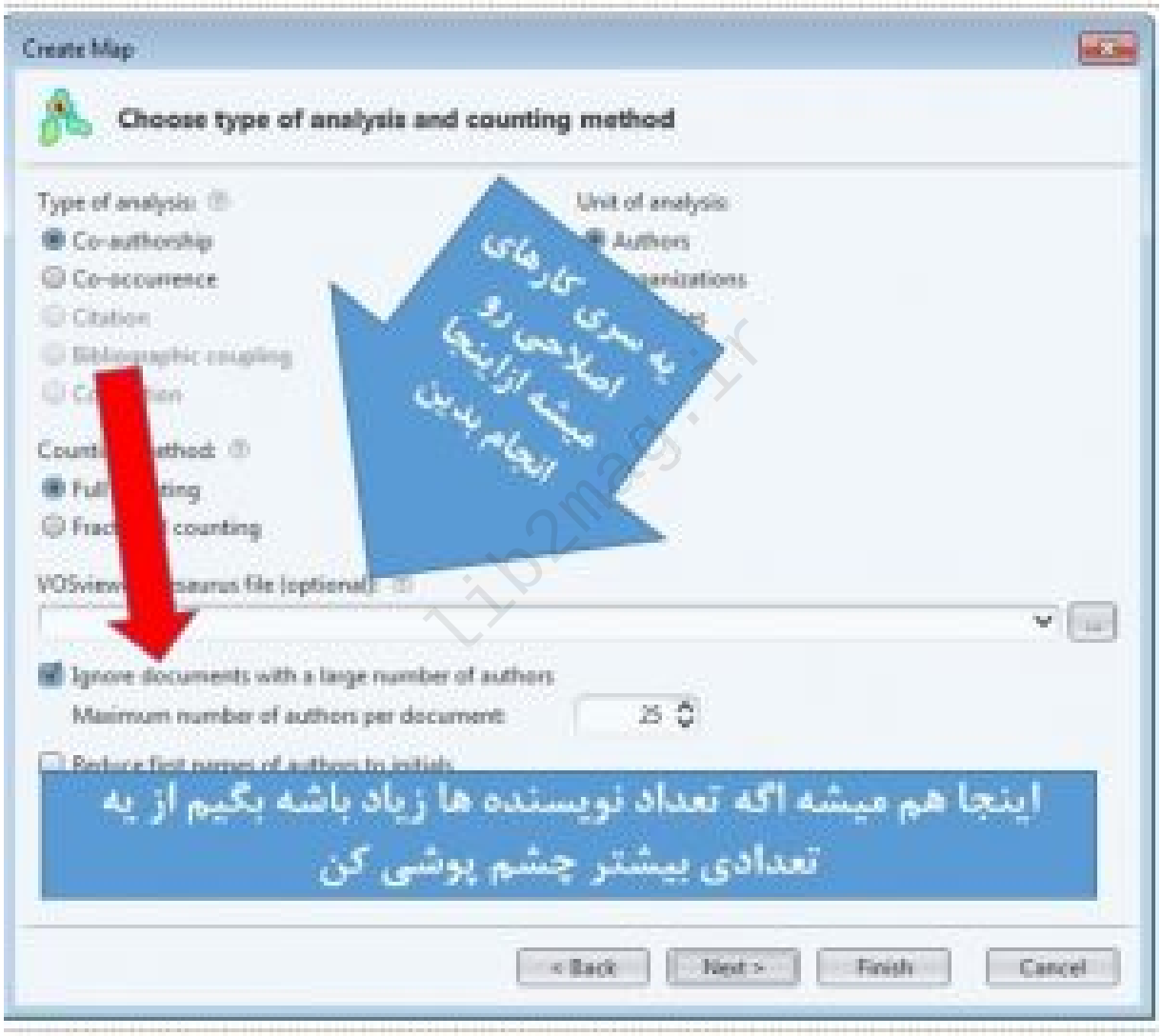

بقیه توضیحات در مورد بخش اصطلاحنامه و حذف سند با تعداد نویسندگان زیاد را از روی شکل مطالعه کنید. بعد از انجام موارد دلخواه خود در پنجره Map Create گزینه Next را بزنید.

یک نکته را اینجا داشته باشید، از قسمت اصطلاحنامه میتوان برای اصلاح محدود نقشه ها در وس ویوور استفاده کرد. که بعدا توضیح خواهم داد.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

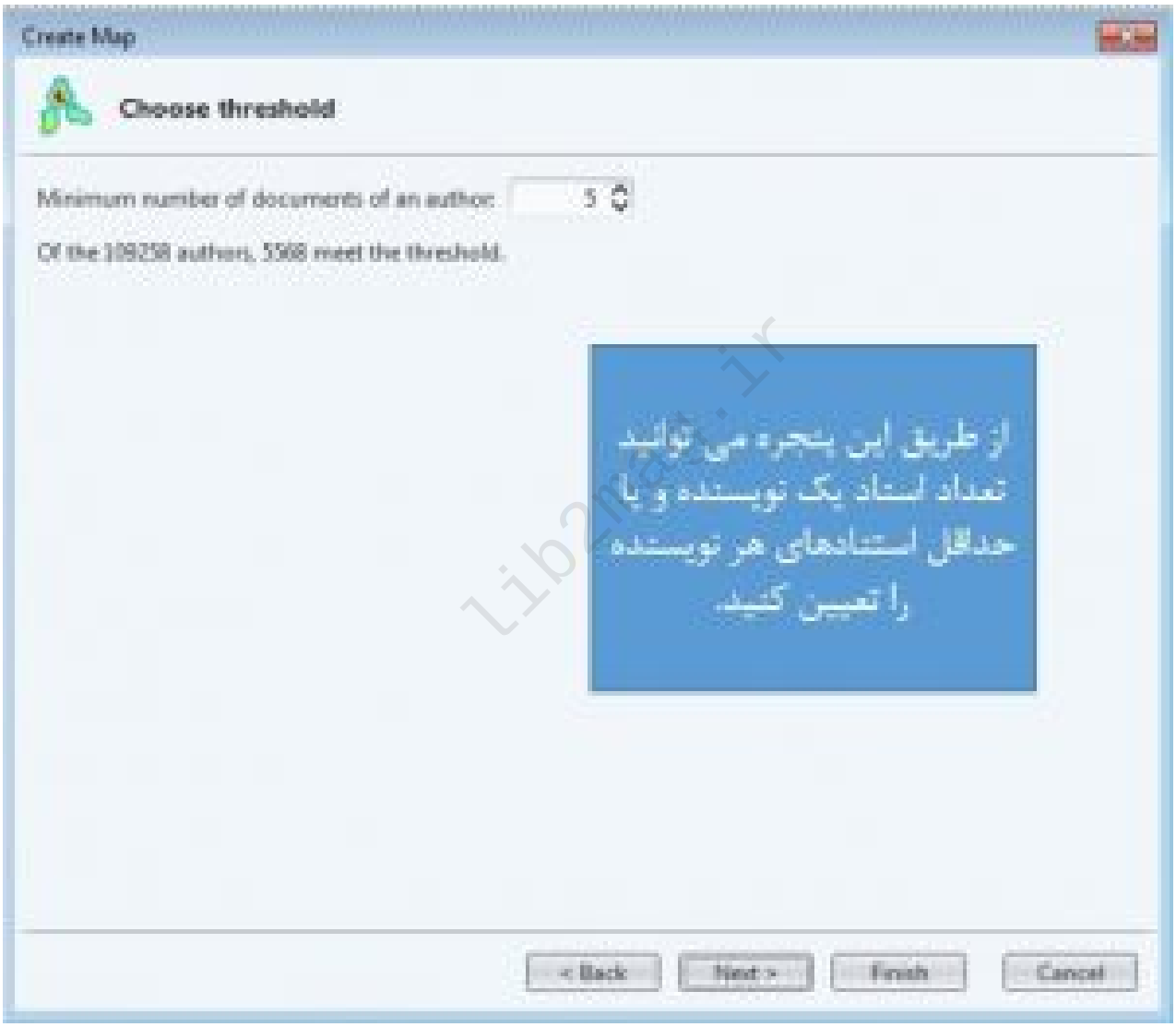

در پنجره بعد(شکل بالا) می توانید در مورد تعداد پیوندهای مربوط به نویسندگان به دلخواه خود تغییراتی بدهید.

بعد از اینکه گزینه Next را زدید پنجره بعدی به شما می گوید از ۴۰۲۷ نفر نویسنده قدرت کل پیوندهای هم نویسندگی بین نویسندگان محاسبه خواهد شد. و نهایتا نویسندگان با بزرگترین قدرت کل پیوند هم نویسندگی انتخاب می شوند(شکل زیر).

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

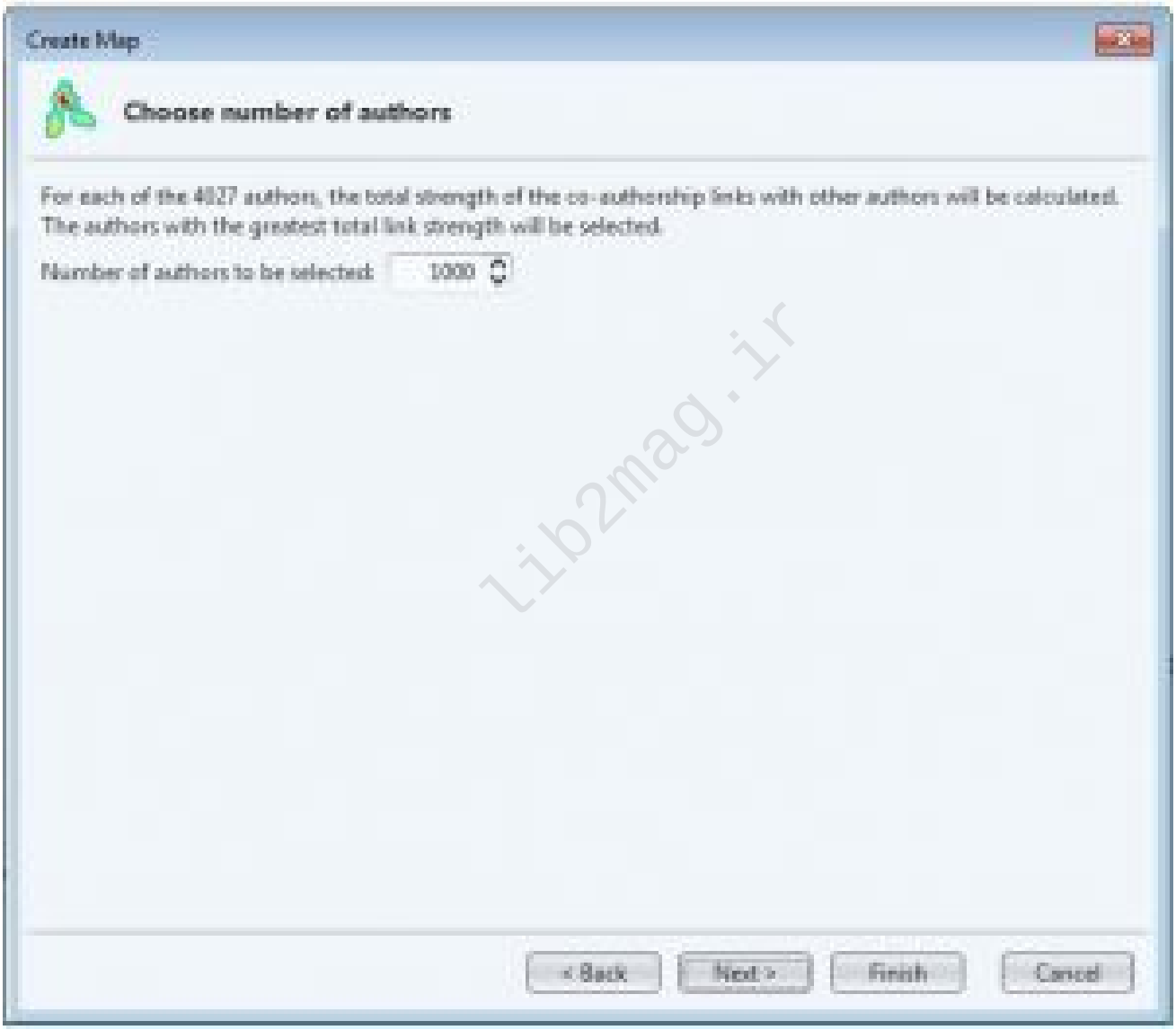

در کادر پایین که تعداد نویسندگان منتخب را ۱۰۰۰ بصورت پیش فرض نوشته، می توانید به دلخواه تغییر دهید. و بعد دکمه Next را بزنید. پنجره authors selected verifyباز می شود(شکل زیر).

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

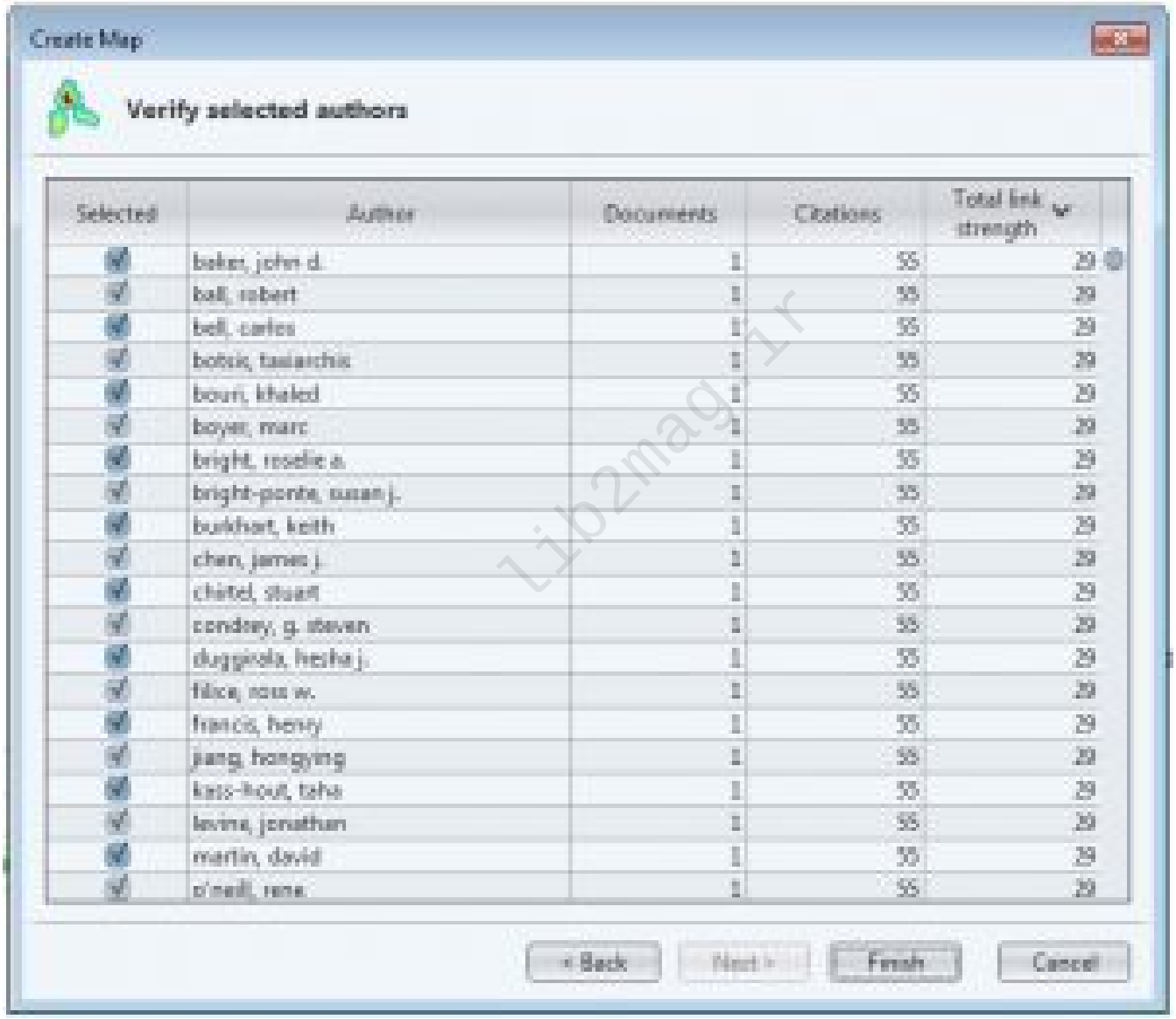

در این پنجره نویسندگان با تعداد مدارک و استنادها و قدرت کل پیوندهای هم نویسندگی شان نشان داده شده اند. میتوانید هر کدام را که تمایل ندارید تیک کنار آن را بردارید، تا از نقشه شما حذف شود. دراینجا می توانید از این جدول خروجی بگیرید(شکل زیر).

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

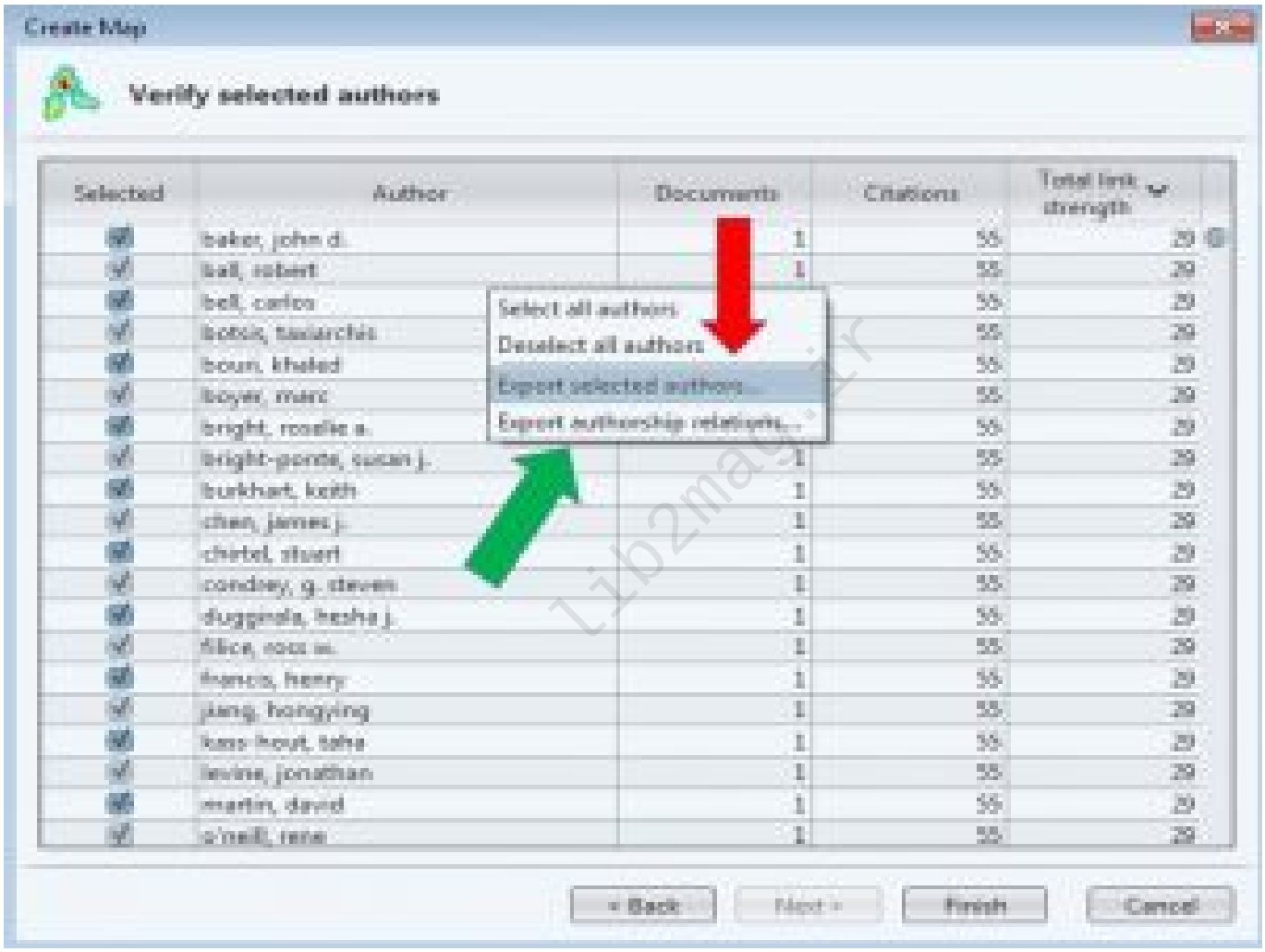

کافیست در نقطه ای از داخل جدول کلیک راست کنید.حالا از گزینه سوم می توانید نویسندگان انتخاب شده را خروجی بگیرید(فلش قرمز) و از گزینه چهارم یا آخر ارتباطات نویسندگان را با هم خروجی بگیرید(فلش سبز). در نهایت گزینه finish را بزنید. پنجره ای باز می شود که دارد نام Unconnect Items (زیر شکل).

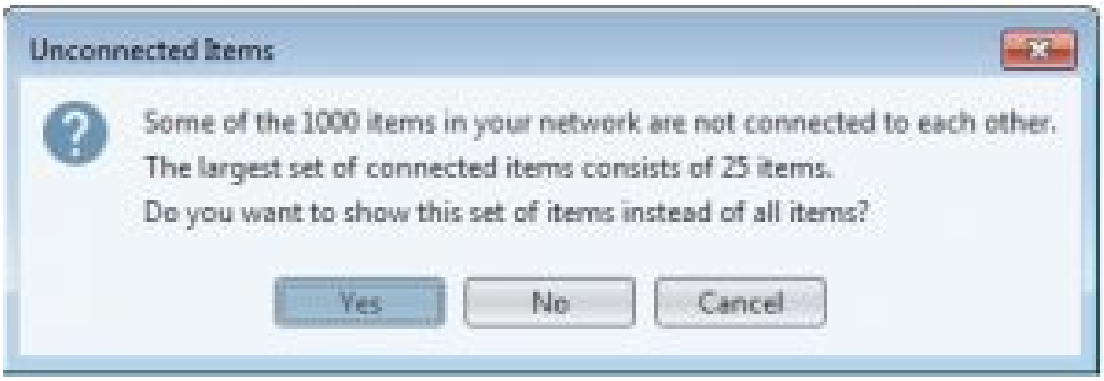

این پنجره به شما می گوید چه تعداد از آیتم ها با هم ارتباط ندارند. و در کل چه تعداد با هم ارتباط دارند و در پایان می پرسد می خواهید فقط آن آیتم هایی که باهم ارتباط دارند، نشان داده شود؟ ما Yes را کلیک می کنیم و نقشه ترسیم می شود.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

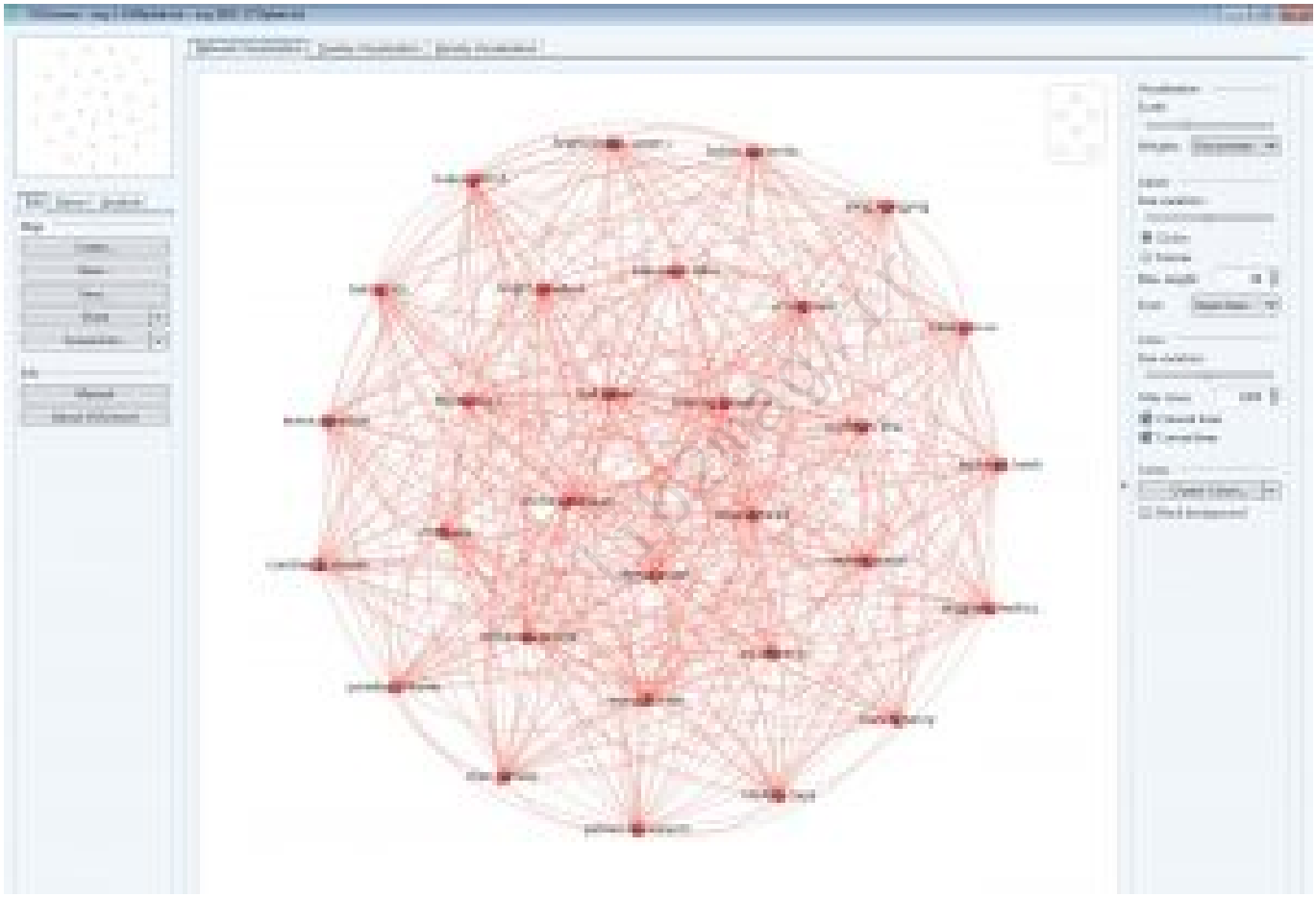

.UCINET [۱]

.NetDraw [۲]

.RIS [۳]

. Refworks [۴]

API [۵]

.Crossref [۶]

.openalex [۷]

.Europe PMC [۸]

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

.semantic scholar [۹]

.OCC [۱۰]

.COCI[۱۱]

.wikidata [۱۲]

.Plaintext [۱۳]

.tab-delimited [۱۴]

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها): ثریا زنگنه
عنوان مقاله: نرم افزارهای علم سنجی (نرم افزار Vosviewer قسمت ۴)
عنوان مجله: کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitbdr 2.0)
دوره مجله(Vol): ۸
شماره مجله(Issue):
سال(Year): ۱۴۰۱
شناسه دیجیتال(DOI):
لینک کوتاه: http://lib2mag.ir/12652

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.